

Blended learning

Marie Rask

Bakgrund och syfte

Sedan pandemin inträffade har Sveriges alla universitet och högskolor fått arbeta mera med digitaliserad undervisning. Ett pedagogiskt upplägg som många arbetar utifrån idag men kanske inte alltid belyses med sitt namn, är blended learning. Flera universitet och högskolor synliggör detta pedagogiska upplägg på bland annat hemsidor och Intranät. Lärarna på HKR är inget undantag gällande att använda blended learning. HKR's gemensamma resurs Bibliotek och Högskolepedagogik (BHP) erbjuder alla medarbetare vid högskolan årligen flera högskolepedagogiska kurser samt högskolepedagogiskt stöd. Detta medför i sin tur, enligt skribenten, att lärare har en hög kompetens gällande att arbeta med blended learning. Dock definieras inte begreppet nämnvärt. Syftet med denna text är inte att ge en specialists synpunkter på detta pedagogiska upplägg utan snare att synliggöra själva begreppet – blended learning.

Blended learning - ett pedagogiskt upplägg

Blended learning innebär att olika lärmiljöer blandas, dvs. blandar fysiska läraaktiviteter med aktiviteter i en digital lärmiljö. Detta kan handla om att tex studenter får se en film inför kommande föreläsning varpå förhoppningen är att de är mer förberedda inför kommande seminarium/föreläsning. Syftet med blended learning är alltså att förbättra och/eller effektivisera undervisningen, samt att erbjuda en högre flexibilitet för studenten att bedriva studierna. Detta har framkommit i tidigare forskning (Bakir et al., 2016; Means et al., 2009), där användandet av blended learning hade en stark positiv effekt på studenters lärande, detta i jämförelse med att bedriva undervisning endera i fysisk eller digital miljö. Framförallt framkom att studenternas förmåga att reflektera ökade samt att motivationen stärktes och kontroll över egen inläsning och inlämning ökade. Vidare framkom, att det finns ett stort värde i att låta studenterna i ett första steg få möjlighet till att synliggöra och utforska de egna föreställningarna och kunskaperna inom området, innan de i ett andra steg presenteras det abstrakta teoretiska. Troligtvis finns det negativa effekter gällande blended learning, dock överväger de positiva effekterna, vilket medför att blended learning är ett pedagogiskt

undervisningsupplägg väl värd att prova. Den digitala världen har utvecklats och därmed har möjligheterna att använda upplägget vuxit enormt. Undervisning har kunnat utvecklas med hjälp av tekniska verktyg samt blivit mera lättillgänglig tex.

- långväga gästföreläsare kan bjudas in via videomöten
- inspelade föreläsningar på podcasts eller film kan erbjudas
- interaktiva delar där studenten skall medverka via videomöten kan användas
- samt formativ bedömning kan genomföras med quiz eller inlämningsuppgift på digitala lärplattformar.

Olika upplägg inom blended learning

Blended learning är ett övergripande begrepp för flera olika upplägg, varpå nedan presenteras tre vanliga upplägg, kortfattat. För vidare läsning om blended learning se Yeigh, 2021.

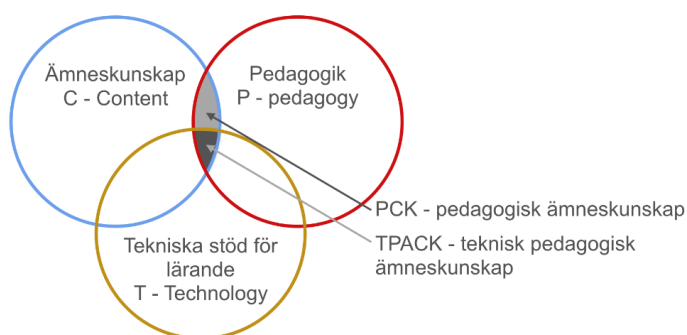
- Flippade klassrummet/flipped classroom: vänder på traditionell klassrumsundervisning genom att låta studenter titta på inspelade föreläsningmoment och genomgångar hemma och därefter utnyttja klassrumstiden åt fördjupning, diskussion och/eller övningar. Fördelarna är bland annat att studenter då har möjlighet att lära i sin egen takt, repetera genom att se inspelningarna flera gånger, samt att tid frigörs till möten med lärare. Nackdelarna däremot kan vara avsaknad av digitala verktyg, tex att studenter saknar internetuppkoppling eller dator hemma. Dock kan upplägget med det flippade klassrummet leda till att studenter blir mera engagerade, närvarande och mera medvetna om sin egen utveckling genom en konstruktivistisk inlärningsmodell.
- Rotationsmodellen/rotation model: studenten erbjuds undervisning som varierar mellan klassrumsundervisning och nätbaserad undervisning, antingen utifrån ett fast schema eller när läraren bestämmer. Den huvudsakliga undervisningen sker i klassrummet och ansikte-motansikte. Det finns flera olika underkategorier till rotationsmodellen, en av dem är individuell rotation, vari läraaktiviteterna i den blandade lärmiljön anpassas efter individen. En annan underkategori är stationsrotationsmodellen, vari det finns en eller flera fasta stationer, där minst en är nätbaserad. Stationerna kan tex vara helklassundervisning, enskilt arbete, arbete runt

datorer i klassrummet eller grupparbete. Då flera olika typer av stationer kan användas så öppnas det upp för olika typer av inlärningsstilar, visuell, auditiv samt kinestetisk.

- Flexmodellen/flex model: studenter arbetar i samma klassrum men mest med nätbaserade aktiviteter både individuellt och i grupp. Inlärningsmaterial och instruktioner ges oftast online och lektionerna är självstyrda. Dock är läraren tillgänglig på plats och erbjuder handledning. Studenterna lär sig att utveckla och skapa nya koncept i den digitala miljön, oftast bedrivs arbetet i datalaborationer. Fördelarna är bland annat att upplägget ger studenterna en flexibel inlärningsmiljö, då ankomst och avgång från inlärningslokalerna oftast är fria, inom en viss tidsperiod under dagen. Detta kan dock även vara en nackdel ifall studenter inte klarar av att hantera denna frihet. Lärarens uppdrag i upplägget är mera av att vara en mentor för studenterna då de stöter på problem, frågor och funderingar.

IKT-kompetens en förutsättning

Redan 1986 lyfte Lee Shulman sju olika kunskapsaspekter som en lärare bör besitta. En av aspekterna är *pedagogical content knowledge* (PCK), vilket innebär pedagogisk ämneskunskap. PCK-begreppet är därmed en syntes där lärarens pedagogiska kunskap och ämneskunskap smälter samman till en enhetlig kompetens. Shulman (1986) menade att det som gör oss till en bra lärare är att inneha både pedagogisk kunskap (vad man vet om undervisning) och ämneskunskap (vad man vet om vad man undervisar i). Men Mishra och Koehler (2006) menade att detta inte är tillräckligt utan dagens lärare måste även ha IKT kompetens. Därmed adderades teknologisk kunskap, vilket resulterade i begreppet TPACK (Figur 1). Lärare med god kompetens inom TPACK och blended learning har förmåga att kunna använda generella digitala verktyg såväl som ämnesspecifika. Men även förmåga att välja bort digitala verktyg som inte höjer kvaliteten på undervisningen eller riskerar att sabotera kvaliteter i analogt arbetssätt.

Figur 1. PCK och TPACK-begreppen (översatt av Karlstads universitet, ursprung Mishra & Koehler, 2006).

Reflektion

Innan pandemin utnyttjades kanske inte de digitala verktygen som hjälpmedel inom undervisning, i den utsträckning vilka de är värda att göra. Idag har en stor del av lärarkåren inom högre utbildning fått erfarenhet av att bedriva undervisningen digitalt. De har därmed fått se de digitala verktygens möjligheter och begränsningar. Troligtvis har flera moment gällande undervisning fungerat t.o.m. bättre att bedrivas digitalt jämfört med klassrumsundervisning. I och med pandemin så har lärare fått reflektera mera över de pedagogiska upplägg som används samt inte tidigare använt i undervisningen. Alla har utvecklats i att använda de digitala verktyg som finns, och troligtvis har flera insett att den digitala undervisningsformen, den är här för att stanna. Detta medför att flera lärare behöver öka kompetensen inom vilka pedagogiska upplägg som finns, där det går att blanda undervisningen mellan att bedrivas digitalt och i klassrumsform. Det är här det pedagogiska upplägget blended learning dyker upp. Om lärare får en ökad medvetenhet om möjligheter och begränsningar gällande blended learning, samt de olika undergrupper av pedagogiska upplägg, så kan gemene man plocka guldkornen ur respektive, för att på så sätt optimera sin undervisning. Att utveckla undervisning med blended learning är ett gediget arbete som rör sig från generella principer till att även utgå från lärandemål, betygskriterier samt ämnesspecifika moment i undervisning och examination. Detta är dock något som alla lärare brottas med även i den undervisningsform som i vanliga fall bedrivs inom universitet och högskola och därmed inget nytt. Då vi idag är mera bekväma med samt har en ökad kunskap om att bedriva undervisning digitalt är steget inte så långt till att utforska de olika digitala verktyg och pedagogiska upplägg som finns. Vilket i sin tur medför att steget inte heller är så långt till att vi i fortsättningen kommer att alltmera bedriva undervisning på universitet och högskola med det pedagogiska upplägget blended learning.

Länkar rörande begreppet Blended Learning samt exempel på universitet och högskolor som synliggör begreppet

- Blended learning för utveckling av lärarkompetens SUSANNE PELGER & MARITA LJUNGQVIST RAPPORT | UTVECKLINGSPROJEKT | LUNDS UNIVERSITET
<https://www.naturvetenskap.lu.se/files/blendedrapport.pdf>

- Kort film gällande begreppet blended learning.
<https://www.youtube.com/watch?v=QxKMTf9FQI>
- Karlstads universitet: <https://www.kau.se/resurssidor/undervisning/blended-learning>
- Lunds universitet: <https://www.lu.se/search/blended%20learning/all/1/undefined>
- Göteborgs universitet: <https://pil.gu.se/resurser/digitala-verktyg/blended-learning>
- Kungliga Tekniska Högskolan: <https://intra.kth.se/utbildning/e-larande/kursdesign/pedagogiska-metoder/blended-learning-1.841366>

Referenser

Bakir, N., Devers, C., & Hug, B. (2016). Affordances and Constraints of a Blended Course in a Teacher Professional Development Program. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 25(4), 323-341. Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).

Educators technology. (2014). *The four important models of blended learning teachers should know about*. (Hämtat 2021-03-03) från: <https://www.educatorstechnology.com/2014/04/the-four-important-models-of-blended.html>

Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2009). *Evaluation of evidence-based practices in online learning: A meta-analysis and review of online learning studies*. Washington: U.S. Department of Education, Office of Planning, Evaluation, and Policy Development.

Mishra, Punya & Koehler, Matthew, J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054. DOI: 10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x

Shulman, L. (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. *Educational Researcher*, 15(2), 4-14.

Yeigh, T., Lynch, D., Fradale, P., Lawless, E., Turner, D., & Willis, R. (2021). *Improving Schools with Blended Learning: How to Make Technology Work in the Modern Classroom*. Taylor & Francis Ltd.